

FÖRFATTARCENTRUM RIKS

Verksamhetsplan för 2023

FÖRFATTARCENTRUM RIKS VERKSAMHETSPLAN 2023

MÅLSÄTTNING, OMFATTNING OCH SAMVERKAN

Bakgrund och målsättning

Författarcentrum grundades 1967 och är en politiskt och religiöst obunden ideell förening för yrkesverksamma författare. Från starten har verksamheten genomsyrats av målsättningen att skapa vidgade kontakter mellan författarna och allmänheten, föra ut litteraturen i samhället, slå vakt om åsikts- och yttrandefriheten, förbättra författares arbetsmöjligheter och verka för en breddning av kulturutbudet genom samverkan med kommunala, regionala och statliga organ, bibliotek, skolor, institutioner, arbetsplatser, föreningar, övriga centrumbildningar, organisationer och enskilda inom folkbildning och kultur.

Under 1970-talet bildades fyra föreningar: Författarcentrum Norr, Författarcentrum Syd, Författarcentrum Väst och Författarcentrum Öst. Författarcentrum har därmed en lång erfarenhet av att bredda kulturlivet och föra ut litteraturen i hela landet. Regionerna i Författarcentrum samarbetar kring gemensamma frågor såsom fördelningen av det årliga anslaget från Kulturrådet, kvalitetssäkring av författarförmedlingen, utveckling av hemsidan samt övergripande policyfrågor och författares arbetsvillkor.

Arbetet i styrelsen i Författarcentrum Riks leds av ordförande. Styrelsen består av respektive ordförande från de fyra regionala styrelserna samt suppleanter. På Riks årsmöte i april representeras varje region av fyra ombud som utses på respektive regions årsmöte.

Intresset för att bli medlem i våra föreningar är stabilt. Antalet nya medlemmar ökar. I dag är cirka 1832 författare medlem i någon av Författarcentrums regionala medlemsorganisationer.

Författarcentrums verksamhetsområden

- Författares villkor. Vi vill förbättra författares inkomstmöjligheter, kvalitetssäkra författarförmedlingen, öka marknadsföringen och bredda författares och översättares kompetens och arbetsfält.
- Ett levande kulturliv utanför storstäderna. Vi vill bredda kulturlivet genom författardagar och arrangemang på fler orter ute i landet.
- Kultur för barn och unga. Vi vill sprida kunskap om litteratur för barn och unga. Backa upp läs- och skrivfrämjande arbete inom Skapande skola och driva egna projekt.
- Värna åsikts- och yttrandefriheten. Vi vill öka vår samverkan med medlemmar och andra författarorganisationer.
- Främja mångfald. Vi vill underlätta för medlemmar med utländsk bakgrund att verka som författare i Sverige samt ta tillvara deras språkkunskaper.
- Främja jämställdhet. Ett inkluderande perspektiv används i hela verksamheten. Ökad medvetenhet om hur tillgängligheten för personer med funktionsvariationer kan förbättras.

STRATEGIER 2023

Efter de två pandemiåren 2020–2021, med ett stort avbräck på våra bokade författaruppdrag, har det varit viktigt för FC Riks att stimulera återstarten. Som ett led i detta sökte vi även 2022 medel för att stärka vår uppdragsförmedling genom att erbjuda subventionerade och gratis författarbesök till skolor och bibliotek, litterär friskvård med högläsning i äldreården samt fortbildning och återhämtning för våra medlemmar. Insatserna har gett resultat och vi ökade antalet bokade uppdrag under 2022 till 2798, att jämföra med 2758 under 2019. Vår ambition under 2023 är att arbeta för att stärka och utveckla vår förmedling i de olika regionerna ytterligare – detta för att rusta oss inför den ekonomiska krisen och konkurrensen från andra, privata författarförmedlingar. Under personaldagen 2023 kommer vi att ha en workshop med personalen för att belysa dessa frågor och hitta vägar framåt.

Under pandemin sökte vi och fick medel för en digital upprustning med förnyelse av vår hemsida och databas, som rymmer Författarförmedlingen med våra bokningsbara författare i olika genrer. Den nya hemsidan lanserades under Bokmässan 2022. Förutom att den är funktionell och har en välkomnande och attraktiv design, innefattar den även videotutorials för uppdragsgivare och författare, som syftar till att förbättra kvaliteten på bokade författarbesök. Den digitala upprustningen ser vi som ett stort och viktigt steg i vår ambition att stärka vår uppdragsförmedling och därmed sprida litteraturen i samhället.

Under 2022 har vi även arbetat vidare med vårt projekt *Nationella författardagar* som nu går under arbetsnamnet *Hela landet läser*. Tanken är att finna de vita fläckar i samhället dit litteraturen sällan når, och området för det första projektåret blir vården. En förstudie för projektet färdigställdes i december 2022 och en pilotomgång för verksamheten planeras under april-maj 2023. I den ingår även en uppstartsdag med introduktion av Shared reading för författare som kommer att utbildas i och arbeta med denna gemensamma läsform. Därefter kommer – om finansieringen tillåter – projektet att spridas ut i Författarcentrums alla fyra regioner. Planerade teman för kommande projektår är ”Litteratur på jobbet” och ”Litteratur på fängelser”.

Vi har också inlett samtal med den samiska författarföreningen Tjállegoahte för ett eventuellt framtida samarbete och kommer att, som tidigare år, tillsammans med Sveriges författarförbund arrangera Litteraturscenen på Bokmässan i Göteborg.

Författarcentrum Riks har de senaste två åren ägnat en del tid åt föreningsutveckling och organisationens samordning. En organisationsutredning resulterade i våren 2022 i en rapport som nu ligger till grund för utveckling och förbättring av föreningens stadgar.

VERKSAMHET 2023

Författarcentrum Riks verksamhet och ansvar 2023 omfattar:

Kansli och ekonomisk administration för Författarcentrum Riks

Styrelsearbete inom Författarcentrum Riks

Författarcentrum Riks årsmöte med 16 ombud hålls den 22 april 2023

Redovisning och ansökan av Kulturrådets verksamhetsbidrag

Fördelning och utbetalning av verksamhetsbidrag till regionerna

Vidare utveckling av hemsidan

Utvecklingsarbete för att stärka Författarförmedlingen
Organisera personalmöten för att stärka den rikstäckande verksamheten
Författarcentrum Riks närvaro på sociala medier
Marknadsföring på bokmässor och litteraturfestivaler
Planlägga och genomföra projektet Hela landet läser
Nationell samverkan med Sveriges Författarförbund,
Centrumbildningarna och KLYS

Personal, organisation och ekonomi

Författarcentrum har fyra regionala kanslier – i Göteborg, Malmö, Stockholm och Umeå. Riks kansli har bytt adress och ligger på Författarcentrum Syds kansli i Malmö.

Vi vill ta vara på den stora kompetens som byggts upp under drygt 50 år inom vår organisation. I det nya politiska läget med energikris och stundande lågkonjunktur ser vi det som angeläget att värna kulturlivet och säkerställa att Sveriges författare kan försörja sig på sina yrken.

Samverkan med centrumbildningarna

Författarcentrum Riks fortsätter samverkan med övriga centrumbildningar på både nationell, regional och lokal nivå och planerar närvaro på det kulturpolitiska konventet Folk och kultur i februari 2023. Vi arbetar även tillsammans med centrumbildningarna för att påverka kulturpolitiken och säkerställa att de ekonomiska förutsättningarna för kulturskapare i Sverige inte försämras.

Åsikts- och yttrandefrihet, jämställdhet och mångfald

Författarcentrum verkar i en demokratisk föreningstradition och en viktig målsättning är att värna om åsikts- och yttrandefrihet. Inom Författarcentrum pågår insatser för att integrera invandrade medlemmar i verksamheten och att underlätta utgivning på svenska. Vi samarbetar också med ICORN genom att låta en fristadsförfattare bli gratis medlem i någon av Författarcentrums regioner under två år.

Författarcentrums verksamhet ska tillgodose jämställdhet, jämlikhet och mångfald. Vi strävar efter att målen ska återspeglas i vår organisation, i våra styrelser och andra poster och projekt. Till Författarcentrum ska man alltid känna sig välkommen oavsett ålder, sexuell läggning, etnisk tillhörighet och religion.

Tillgänglighet för personer med funktionsvariationer

Författarcentrum kommer att fortsätta ta del av myndigheters och bidragsgivares råd, anvisningar och nya kunskaper för att utveckla tillgängligheten i vår verksamhet.

Samverkansprojekt

Författarcentrum strävar efter att ingå i flera nätverk lokalt, regionalt och nationellt och bedriver flera samverkansprojekt gällande fortbildning, medlemsträffar och kompetenshöjande möten med organisationer inom andra kulturområden, centrumbildningar och inom samverkansmodellen. Inför 2023 finns flera planerade samverkansprojekt, bland annat vårt samarrangemang med Sveriges författarförbund på Bok-

mässan i Göteborg. Vi för också samtal med den samiska författarföreningen Tjállegoahte för ett eventuellt framtida samarbete. I våra planerade Nationella författardagar, *Hela landet läser*, kommer vi att aktivt söka samarbetspartners inom vårdsektorn, regionalt och nationellt.

Skriv- och läsfrämjande insatser

Författarcentrum verkar för att vara en ledande aktör inom området för att förbättra skriv- och läskunnigheten för barn och unga samt nya svenskar. Författarcentrum vill också bidra till att litteratur är en del av det demokratiska samhället. Att läsa och skriva ska vara lustfyllt och berikande för alla människor. På regional nivå har flera nya, läsfrämjande projekt och festivaler sjösatts, bland annat *Naturlitt* i Författarcentrum Syd och *På riktigt – sakprosa i skolan* i Författarcentrum Öst. Författarcentrum fortsätter också med det uppskattade nationella projektet Jag skriver i dina ord, en skrivtävling för Sveriges gymnasieelever.

Den digitala omställningen under pandemin har visat att läsfrämjande verksamhet även kan ske via internet, men erfarenheterna har lärt oss att det digitala mötet mellan författare och läsare aldrig helt kan ersätta det fysiska mötet på plats.

I vår nya osäkra tid med krig i Europa, klimathot och ekonomisk nedgång, ser vi det som ytterst viktigt att värna litteraturen som en stärkande kraft – och att yrkesverksamma författare i Sverige även fortsättningsvis ska kunna försörja sig på sitt yrke.

3 februari 2023

Författarcentrum Riks styrelse